

พระราชกฤษฎีกา

พระราชทานอภัยโทษ

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า ในโอกาสที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงผนวช ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑ และในโอกาสที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ อันถือได้ว่าเป็นโอกาสทั้งสองเป็นโอกาสจิตสมัยที่มีความสำคัญ สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์เพื่อเป็นการเฉลิมขวัญประชาชนของชาติ และให้

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณ
ประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๑๖๓ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับมาตรา ๒๖๑ ทวิ แห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.
๒๕๑๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา
พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า ผู้ซึ่งในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้
ใช้บังคับเป็นนักโทษเด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช
๒๔๗๕ นักโทษตามพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕
ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช ๒๕๐๒ และพุทธศักราช ๒๕๐๕ ผู้ซึ่งถูกลงโทษ
จำคุกตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๑๕ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๒๗ แห่งธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๒๐๐

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ และผู้
ต้องโทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

“ผู้ต้องกักขัง” หมายความว่า ผู้ต้องโทษกักขังแทนโทษจำคุก
หรือผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับ ทั้งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุด
ก่อนหรือในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

“กำหนดโทษ” หมายความว่า กำหนดโทษซึ่งศาลได้กำหนดไว้ใน
คำพิพากษาและระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเมื่อคดีถึงที่สุด หรือกำหนดโทษ
ตามคำสั่งซึ่งได้ส่งตามมาตรา ๑๑ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช ๒๕๐๒ และพุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือมาตรา ๒๑ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือมาตรา ๒๑
แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ หรือมาตรา
๒๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ หรือ
กำหนดโทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือกำหนดโทษดังกล่าวที่
ได้ลดโทษลงแล้วโดยการได้รับพระราชทานอภัยโทษ หรือโดยเหตุอื่น
ตามที่

“ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกศาลพิพากษา
ให้ลงโทษจำคุกไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โดยมีได้ถูก
ศาลพิพากษาให้เพิ่มโทษฐานกระทำความผิดอีกตามมาตรา ๕๒ หรือ
มาตรา ๕๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๔ ผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกา
นี้ ต้องมีตัวอยู่ในความควบคุมของทางราชการ หรือถูกกักขังไว้ในสถานที่

หรือทาสัยที่ศาลหรือทางราชการกำหนดในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับติดต่อกันไปจนถึงวันที่ออกหมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ นักโทษเด็ดขาดหรือผู้ต้องกักขังดังต่อไปนี้ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป

(๑) ผู้ต้องกักขัง

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ซึ่งมีโทษจำคุกตามกำหนดโทษ จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินสามเดือน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๓) ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) เป็นคนพิการ โดยตาบอดทั้งสองข้าง มือหรือเท้าด้วนทั้งสองข้าง หรือเป็นคนทพพลภาพมีลักษณะอันเห็นได้ชัด ซึ่งในกรณีหลังนี้แพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ตลอดชีวิต

(ข) เป็นคนเจ็บป่วยด้วยวัณโรค โรคเรื้อน โรคมะเร็ง หรือโรคจิตซึ่งทางการเรือนจำได้ทำการรักษามาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และแพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถจะรักษาในเรือนจำให้หายได้ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าสิบปี หรือไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ค) เป็นหญิงซึ่งแพทย์ของทางราชการตรวจรับรองว่ามีครรภ์ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนดโทษที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(ง) เป็นหญิงซึ่งต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของโทษตามกำหนดโทษ

(จ) เป็นคนมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนรายตัวของเรือนจำ ไม่ต่ำกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่น้อยกว่าสิบปี หรือไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ฉ) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนรายตัวของเรือนจำยังไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ช) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และโทษตามกำหนดโทษ ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี จำคุกรวมกันไม่เกินหกเดือน

(๗) เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม และไม่ว่า
ในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดีโทษจำคุกตามกำหนดโทษที่จะต้อง
ได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินสองปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้
ใช้บังคับ

(๘) ผู้ได้รับพักการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วย
ราชทัณฑ์ หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร หรือได้รับการปล่อยตัวคุม
ประพฤติเนื่องจากการได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามกฎหมายว่าด้วย
ราชทัณฑ์ ซึ่งมีได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขแห่งการพักการลงโทษ หรือเงื่อนไข
การคุมประพฤติจากการได้ลดวันต้องโทษจำคุก

มาตรา ๖ นักโทษเด็ดขาดซึ่งมีได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อย
ตัวไปตามมาตรา ๕ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษแต่เพียงกรณี
หนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องโทษประหารชีวิต ให้ลดลงเป็นโทษจำคุก
ตลอดชีวิต

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้ลดลงเป็นโทษ
จำคุกห้าสิบปี โดยให้นับแต่วันที่ต้องรับโทษ เว้นแต่กรณีที่จะต้องนับโทษ
ต่อจากคดีอื่น ให้นับโทษต่อจากคดีก่อนนั้น

(๓) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ถึงตลอดชีวิต ให้ลดโทษจาก
กำหนดโทษตามลำดับชั้นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์
หรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ดังต่อไปนี้

ชั้นเยี่ยม	๑ ใน ๒
ชั้นดีมาก	๑ ใน ๓
ชั้นดี	๑ ใน ๔
ชั้นกลาง	๑ ใน ๕
ชั้นเลว	๑ ใน ๖
ชั้นเลวมาก	๑ ใน ๗

(๔) ผู้ต้องโทษจำคุกเพราะความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท และไม่เป็นเหตุให้ผ่นถึงแก่ความตาย และในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ผู้นั้นไม่มีคดีอื่น ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดีที่ต้องรับหรือจะต้องรับโทษจำคุกอยู่ด้วย ให้ลดโทษจากกำหนดโทษ ลง ๑ ใน ๓

มาตรา ๗ นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำมาแล้ว ไม่น้อยกว่าหกเดือน ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่ว่าจะได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษตามมาตรา ๖ ด้วยหรือไม่ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษลงเป็นพิเศษอีกหนึ่งปี

มาตรา ๘ นักโทษเด็ดขาดซึ่งต้องโทษภายหลังวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๒๐ ใช้บังคับ ในลักษณะความผิดดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ความผิดต่อความมั่นคงของ

รัฐภายในราชอาณาจักร และความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ความผิดตามมาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๗๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๓๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๓) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

(๔) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยฝิ่น กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(๕) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ผู้พิพากษาศาลแห่งท้องที่ หรือตุลาการศาลทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน และอัยการแห่งท้องที่หรืออัยการทหารแห่งท้องที่หนึ่งคนรวมสามคนเป็นคณะกรรมการ มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลแห่งท้องที่ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลแห่งท้องที่นั้นพิจารณาออกหมายสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๑๑ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ และพุทธศักราช

เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๒๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

๒๕๑๕ หรือมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๘ หรือมาตรา ๒๑ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ หรือมาตรา ๒๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ หรือผู้ต้องโทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ ให้คณะกรรมการดังกล่าวในวาระหนึ่ง มีหน้าที่ตรวจสอบและส่งรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีให้เสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาออกคำสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

เมื่อได้มีหมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษแล้ว ให้คณะกรรมการทำบัญชีผู้ซึ่งได้รับพระราชทานอภัยโทษ เก็บไว้ที่เรือนจำหนึ่งฉบับ ศาลหนึ่งฉบับ สังกะหรวมหาศไทยหนึ่งฉบับ และทูลเกล้าฯ ถวายอีกหนึ่งฉบับ

ถ้าการแต่งตั้งกรรมการบางคนตามวรรคหนึ่ง จะไม่สะดวกในการปฏิบัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตามที่เหมาะสมเป็นกรรมการแทนได้

มาตรา ๑๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับนักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำ ทหาร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งข้าราชการเป็นคณะกรรมการตามที่เหมาะสม มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลทหารกรุงเทพ ศาลมณฑลทหารหรือศาลจังหวัดทหาร แล้วแต่กรณี ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับเพื่อความสะดวกแก่ศาลทหารดังกล่าวพิจารณาออกหมายปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ให้นำมาตรา ๕ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการนำบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้ มาใช้บังคับแก่นักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พิจารณาส่งเทียบกรณีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โหตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงผนวช ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑ และเนื่องในโอกาสที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ อันถือได้ว่าเป็นโอกาสแห่งสองนบนอกโลกที่สำคัญ สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อเป็นการเฉลิมขวัญประชาชนของชาติและให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดีอันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้